

[Damsgaard.]

sigtes. Og for den anden halvdel af lånet er der intet angiveligt formål ud over den at styrke valutabeholdningen.

Nationalbankens brev fortsatte:

„For så vidt angår den i øjeblikket“ — maj 1961 — „foreliggende situation, skal man anføre, at den umiddelbare virkning af optagelse af lån i udlandet vil være en tilsyneladende styrkelse af valutastillingen, som medfører risiko for en mindre alvorlig bedømmelse af udviklingen i betalingsbalancen og derfor kan vanskeliggøre gennemførelsen af den til styrkelse af denne fornødne økonomiske politik.“

Nationalbanken sluttede sit brev med at sige, at statens årlige afdragsbeløb på udenlandsk gæld er så relativt små, at det ikke kan begrunde optagelse af nye udenlandske statslån. Den nuværende finansministers begrundelse for at gå ud på det udenlandske lånemarked netop nu er nogenlunde den samme, som den daværende finansminister gav i maj 1961, i hvert fald hvad angår den ene halvdel af de 500 mill. kr.

Den anden halvdel af lånet — det til elektricitetsværkerne — er der en mere kontant begrundelse for, en begrundelse, som jeg ikke vil afvise, selv om man efter min mening også her kunne drøfte, om ikke de danske elektricitetsselskaber gennem deres prispolitik og opsparing kunne skaffe de økonomiske midler til en almindelig udbygning og rationalisering. Nu ved jeg nok, at der er løbet meget vand i stranden siden maj 1961, og regeringens økonomiske politik har drænet valutareserverne, så at der ingen reserver er mere. Det er vi inden for venstre helt klar over, og vort politiske ansvar påbyder os at tage det med i vore overvejelser over, om vi vil støtte forslaget eller ej.

Jeg synes, at den velbegrundede advarsel, som nationalbankens ledelse gav folketingsret i den omtrent lignende situation i 1961, også har nogenlunde den samme gyldighed i dag, og derfor har jeg draget den frem her ved lovforslagets første behandling.

Om nationalbankens ledelse har det samme syn på udenlandsk låntagning i dag som for ca. 2 $\frac{3}{4}$ år siden, ved jeg ikke, men det kunne være interessant og nyttigt i vor vur-

dering at vide det, og derfor vil jeg forbeholde mig at søge finansudvalgets tilslutning til at indhente en udtalelse fra nationalbankens ledelse, inden lovforslaget færdigbehandles, idet jeg går ud fra, at lovforslaget henvises til behandling i finansudvalget.

Her vil venstre naturligvis være med til at overveje lovforslaget, og vi vil derefter tage vor endelige stilling.

Jørgen Jensen: Lovforslagets indhold er jo ganske kort og klart. Den højtærede finansminister vil gerne have lov til at låne 500 mill. kr. — det er en halv milliard — i udlandet, og halvdelen heraf skal bruges til genudlåning til elværkerne.

Begrundelsen for dette forslag er stort set denne: dansk erhvervsliv er ved at gennemgå en kraftig omlægning, en strukturrationalisering, der navnlig sætter sig igennem som en forstærket industrialisering. Dette kræver store investeringer, og grundlaget må i øvrigt være en almindelig økonomisk ekspansion.

Vi har — det indrømmer jeg blankt — i de senere år haft en kraftig ekspansion. Man kan spørge, om den ikke har været for kraftig, og vi har heldigvis også set en stærk forøgelse af investeringerne især inden for industrién. Dette forløb har naturligvis stillet store krav til valutakassen, og da det er dårlige tider for landbruget og skibsfarten med, har de løbende valutaindtægter ikke kunnet følge denne valutaudgift. Derfor skulle det så være nødvendigt at styrke valutastillingen ved — medens chancerne foreligger — at låne en halv milliard kr. i udlandet, oven i købet til en langt billigere rente end den, som vi selv må trækkes med herhjemme. Successivt skulle pengene så stilles til rådighed for elværkerne. Det er vist pointen i forslaget.

En del af disse vurderinger og en del af disse ræsonnementer kan vi også fra konservativ side godt følge med i.

Vi er alle sammen interesseret i en økonomisk ekspansion. Vi er interesseret i en god beskæftigelse, i stigende produktion og stigende produktivitet. Vi ved også fuldt ud, at landbruget og skibsfarten har det hårdt, og dette svier til os alle.

En privatmand eller en privat erhvervs-